

مُصَلِّطُ الْقُرْآنِ

محل مطبعه راداره :

جفال اوغلانده امنيت

صندوقی جوارنده

شكول يقوشنده

۲۳ نومرو

اضطار :

مسلكمزه موافق آثار

جدیده مع المنونیه

قبول اولنور

درج ایدلهین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، درسیا ، ایامیه و بالخاصه احوال و شیوه اسلامیه در بحث ایدر و هفتده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

سنه لکی

۶۵

۳۵ غروش

۳۰۵ روبله

۹ فرانک

۶۵

۶۰۵

۱۷

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلتیر

۱۰ تموز ۳۲۴

عدد : ۱۲۱

۲۷ ذی الحجه پنجشنبه ۱۶ کانون اول ۳۲۶

بشنجی جلد

التجیر الصریح

لاحادیت الجامع الصریح

۴ - حدیث شریف

۴ - ترجمه

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَهُوَ يُحَدِّثُ
عَنْ قِطْرَةِ الْوَحْيِ فَقَالَ فِي حَدِيثِهِ بَدَا أَنَا امْشِي إِذْ سَمِعْتُ صَوْتًا
مِنَ السَّمَاءِ فَرَفَعْتُ رَأْسِي [۱] فَذَا الْمَلِكُ الَّذِي جَاءَنِي بِحِجَاءٍ
جَالِسٍ عَلَى كُرْسِيٍّ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَرَعَبْتُ [۲] مِنْهُ
فَرَجَعْتُ فَقُلْتُ زَمَلُونِي زَمَلُونِي . [۳] فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى [۴]
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنْذِرْ . وَرَبُّكَ فَكْبُرْ . وَثِيَابُكَ فَطَهِّرْ . وَالرِّجْزَ
فَاهْجُرْ فَحَمِي [۵] الْوَحْيِ وَتَتَابَع [۶] .

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَهُوَ يُحَدِّثُ
عَنْ قِطْرَةِ الْوَحْيِ فَقَالَ فِي حَدِيثِهِ بَدَا أَنَا امْشِي إِذْ سَمِعْتُ صَوْتًا
مِنَ السَّمَاءِ فَرَفَعْتُ رَأْسِي [۱] فَذَا الْمَلِكُ الَّذِي جَاءَنِي بِحِجَاءٍ
جَالِسٍ عَلَى كُرْسِيٍّ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَرَعَبْتُ [۲] مِنْهُ
فَرَجَعْتُ فَقُلْتُ زَمَلُونِي زَمَلُونِي . [۳] فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى [۴]
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنْذِرْ . وَرَبُّكَ فَكْبُرْ . وَثِيَابُكَ فَطَهِّرْ . وَالرِّجْزَ
فَاهْجُرْ فَحَمِي [۵] الْوَحْيِ وَتَتَابَع [۶] .

ای اور توبه بورون رسولم ؟ قالی ده سکا ایمان ایتمی انلری انذار ایت . ربکک
عظمت و کبریاسندن بحث ایت . ایسه کی پاک و مظهر طوت . عبادت اونان
نجاستنی ترک کده ده دائم اول . والله اعلم . [۶] دیکر روایتده (وتواتر)

[۱] (فرقت بصری) ده مریدر . [۲] دیکر نسخه ده رانک فنجیله (فرعبت)
[۳] بر روایتده بر کره (زملونی) ، دیکر روایتده (ذرونی) وارد
اولشدرکه ایکنجیسی آتیا کله جک آیت کریمه به ده موافقدر .
[۴] دیکر روایتده (تعالی) برینه (عزوجل) ، [۵] آیات کریمه تک مآلی :

۵ - حدیث شریف

۵ - ترجمه

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى لَا تَحْرُكْ بِهِ
لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَعَالِجُ مِنَ التَّنْزِيلِ شِدَّةً وَكَانَ مِمَّا يَحْرُكُ [۱] شَفْتَيْهِ . فَقَالَ ابْنُ

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى لَا تَحْرُكْ بِهِ
لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَعَالِجُ مِنَ التَّنْزِيلِ شِدَّةً وَكَانَ مِمَّا يَحْرُكُ [۱] شَفْتَيْهِ . فَقَالَ ابْنُ

عباس فانا احرکهما [۲] كما كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يحركهما فانزل الله عز وجل [۲] لا تحرك به لسانك لتعجل به ان علينا جمعه وقرآنه . قال جمعه لك في صدرك [۴] وتقرأه فاذا قرأناه فاتبع قرآنه . قال فاستمع له وانصت ثم ان علينا بيانه ثم ان علينا ان تقرأه . فكان رسول الله صلى الله عليه وسلم بعد ذلك اذا اتاه جبريل اتمتع . فاذا انطلق جبريل قرأه النبي صلى الله عليه وسلم كما قرأه [۵]

[۱] دیگر روایت کوره (يحرك به) [۲] دیگر نسخه کوره (احرکهما لك) دیگر نسخه کوره ده (لكم) [۳] دیگر نسخه ده تعالی [۴] اکثر روایات در فتح هم ابله (جمع لك صدرك) و بر روایت در ضم عین ابله بر روایت ده کند اسكون هم ابله (جمع لك صدرك) وارد اولشدر که جمله سی معنی متقاربر . یالکز صوك روایت ده (له) ده کی

۶ - حدیث شریف

وعنه رضى الله عنه قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اجود الناس وكان [۱] اجود [۲] ما يكون في رمضان حين يلقاه جبريل عليه السلام . وكان يلقاه في كل ليلة من رمضان فيدارسه القرآن . فلرسول الله صلى الله عليه وسلم اجود بالخير من الريح المرسله .

[۱] دیگر روایت کوره فکان . [۲] دیگر روایت کوره دالك ضميله اجود

۷ - حدیث شریف

وعنه رضى الله عنه ان ابا سفيان ابن حرب اخبره ان هرقل ارسل اليه في ركب من قریش كانوا [۱] تجاراً بالشام [۲] في المدة التي كان رسول الله عليه وسلم ماد فيها ابا سفيان [۳] وكفار قریش . فاتوه وهم بايلياء فدعاهم [۴] وحوله عظماء الروم . ثم دعاهم فدعا بالترجمان [۵] فقال ايكم اقرب نسباً بهذا الرجل الذي [۷] يزعم [۸] انه نبي . قال [۹] ابو سفيان فقلت [۱۰] انا اقربهم [۱۱] فقال ادنوه مني وقربوا اصحابه . فاجملوهم عند ظهره . ثم قال لترجمانه قل لهم اني سائل هذا عن هذا الرجل فان كذبني فكذبوه . فوالله [۱۲] لولا الحياء من ان يأتروا على كذباً لكذبت عنه . [۱۳] ثم كان اول ما سألني عنه ان قال

دوداقرنی نصل تحريك ايدو ايديسه بن دوسكا اويله جه تحريك ايديووم ، ده ديمش . بونك اوزرينه الله تعالى حضرتلری (لا تحرك به لسانك لتعجل به . ان علينا جمعه وقرآنه . فاذا قرأناه فاتبع قرآنه ، ثم ان علينا بيانه) [۱] آیات کریمه سنی انزال ایتدی . (ان علينا جمعه وقرآنه) « قرآنی سنك صدركده جمع ايدوب آنی اوقويه بيلمك بزه عائددر » (فاذا قرأناه فاتبع قرآنه) (لسان جبريل ابله) قرآنی سكا اوقو - ديغمزده آنی ديكه وسكوت ايدهرك آكا قولاق وير » ، (ثم ان علينا بيانه) « آندن صكره ده آنی (درست) اوقومه کی زتكفل ايدهرزه . ديكدرد . ايسته بوندن صكره رسول الله صلى الله عليه وسلم نه زمان جبريل (عليه السلام) نازل اولورسه ديكدردی . جبريل (عليه السلام) كيدنجه كديرمش اولديغی آیات کریمه یی او نصل تلاوت ایتش ایدیسه نبی (محترم) صلى الله عليه وسلم ده اويله جه تلاوت ایدردی .

ضمير قرآنه ، (لك) ده ضمير ايسه حضرت رسول ذيشانه راجعدر . [۵] دیگر روایتده ضمير سز اولهرقی (كما قرأ) وارد اولشدر .

۶ - ترجمه

ینه ابن عباس رضی الله عنهما دن شویله جه دیدیکه روایت اولونیور : رسول الله صلى الله عليه وسلم خلقك اك جو مردی ایدی . اك جو مرد اولدینی زمانده رمضانده ایدی که (بو آی) جبریل علیه السلام کندوسنه چوقجه ملاقی اولدینی زمان ایدی . جبریل (علیه السلام) رمضانك هر کیجه سنده ذات شریفلرینه ملاقی اولور ، کندیس ابله قرآن کریمی مدارسه و مذاکره ایدردی ایسته بوندن طولای رسول الله صلى الله عليه وسلم ابذال خیرده مانعه یه اوغرامیان (مبارك) روز کاردن دها جو مرد ایدی .

۷ - ترجمه

ینه ابن عباس رضی الله عنهما دن شویله جه دیدیکه روایت اولونیور . ابوسفیان ابن حرب بکا خبر ویردی که کرك کندیس ایله و کرك کفار قریش ایله رسول الله صلى الله عليه وسلمك (حذیبیه صلحیه) عقد ایلدیکی متار که مدتی ایچنده تجارت ایچون شامه کیدن برقریش قافله سی ایچنده بولندی صروده (قیصر روم) هرقل طرفندن دعوت اولندی . ابوسفیان ابله رفقاسی هرقلك نزدینه کلدیله . اوزمان هرقل ایلایه (یعنی بیت المقدس) ده ایدی . عظما ی روم یاننده ایکن قیصر بولدی چاغیردی . بعده بونلری حضورینه جلب وترجمانك گلستی امر ایتدی . ترجمان « پیغمبرم دین بوزاته نسباً اك یاقین اولان هانکی کزدر . » دیه صوردی . ابوسفیان « نسباً اك یاقینلری بنم » دیدی . بونك اوزرینه هرقل : « اونی بکا یاقین کتیریکز . آرقداشلرینی ده یاقینه کتیریکز . لکن آرقه سنده طورسونلر » دیدی . آندن صوکره ترجمانه دونوب دیدی که [۱] آیات کریمه نك مآلی : ای حبيب محترم ! سكا نازل اولان آیات قرآنیه ابله بلکه بلیهم دیه عجله ایدوبده لسانکی ، دوداقرکی جبریل تلاوتی بیتیرمه دن تحريك ایتمه . قرآنی صدرتده جمع ایتك ، سكا تلاوت ایتدیرمك بزه عائددر . لسان جبريل ابله قرآنی سكا اوقودیفه زده سن یالکز دیکه . آندن صوکره آنی آکلامتی بزه عائددر . اه والله اعلم

« بونلره سویله . بن بوذات حقننده بو آدمدن بعض شیار صوره جفم . بکا یلان سویلر سه تکذیب ایتسونلر » - ابوسفیان دیرکه « والله آرقداد . شلم یالامی اوتده بریده سویلرلر دیه اوتانمیدم آنک (یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم) حقننده یلان اویدوروردم . آندن سوکره بکا ایلتک صور دینی شو اولدی : « سزک ایچیکزده نسبی ناصلدر ؟ » « اونک ایچمزه نسبی عالیدر » دیدم « ایچیکزده بوسوزی اوندن اول سویلمش هیچ برکیسه وارمیدی ؟ » دیدی . « یوقدی » دیدم « آبا واجدادی ایچنده هیچ برکیسه وارمیدی ؟ » دیدی . « خیر » دیدم . « اوکا تابع اولانلر خلقک اشراقیمی یوقسه ضغفاسیمیدر ؟ » دیدی « خلقک (اشراقی دکل) ضغفاسیدر » دیدم . « اوکا تابع اولانلر آرتیورمی یوقسه اکیلیورمی ؟ » دیدی . « اکیلیورلر ؛ آرتیورلر » دیدم . « ایچلرنده آنک دیننه کیردکن صکره بکنمه مزلیکن طولایی ارتداد ایدن وارمیدر ؟ » دیدی . « یوقدر » دیدم . « شو دیدیکنی « دیمزدن (یعنی دعوتدن اول) هیچ یلاتی طوتمشی ایدیکنز ؟ » دیدی . « خیر » دیدم . « هیچ غدر ایدرمی ؟ یعنی تقض عهد ایدرمی ؟ » دیدی . « خیر غدر ایتمز ، آنجق بز شمدی اونکله بر مدت قدر متارکه حالده یز ، بو مدت ایچنده نه یاه جفنی بیلمیورز » دیدم - ابوسفیان دیرکه : « کندیلکمدن برشی قائمه امکان بوله جق بوسوزدن باشقه سنی بوله مدم . » - « اونکله هیچ مقاتله ایتدیکنمی ؟ » دیدی « اوت ایتدک . » دیدم . « اونکله مقانلاتکنک نتایجی نصلدر ؟ » دیدی . « آره مزده طالع حرب نوبت ایلدر . کاه اوبزی اضرار ایدر ، کاه بز اونی اضرار ایدرز . » دیدم . « بکی سزه نه امر ایدیور ؟ » دیدی . « بزه بالکنز الله عبادت ایدیکنز . هیچ بریشی اکا شریک ایتدیکنز دده لکنک عبادت ایتدیکنی ترک ایدیکنز دیور . بزه نمازی ، صدقه یی ۲ (یعنی زکاتی) ، صدق و عفا فی ، صله رحمی امر ایدیور . » دیدم . بونک اوزرینه ترجمانه دیدیکه : « اوکاسویله نسبی صوردم . ایچیکزده عالی نسب اولدیغی بیان ایتدک . پیغمبرلرده ذاتاً بویله قوملرینک احباب « انسانی ایچندن بعث اولنور . ایچکزدن بوسوزی اوندن اول سویلمش « هیچ برکیسه وارمیدی دیه صوردمده خیر دیدک اوندن اول بوسوزی سویلمش برکیسه اولیدی بوده کندیسندن اول سویلمش برسوزه « پیرو اولق سوداسنه دوشمش برکیسه در . دیه بیلدیم دیه دوشونبورم « آبا واجدادی ایچنده هیچ برکیسه وارمیدی دیه صوردم . خیر دیدک . « آبا واجداددن برکیسه اولیدی بوده باباسنک ملکنی استرداد دجالیشیر برکیسه در دیه حکم ایدردم دیورم . بودعواسنه قیام ایتدن اول آنک « هیچ بریالاتی طوتمشی ایدیکنز دیه صوردم . خیر دیدک . بن ایسه محقق « بیلیرمکه (اوکهدن) خلقه قارشو یلان سویلمه یی ارتکاب ایتدیمش . ایکن (سوکره دن) الله قارشو یلان سویلمه کجه جرات ایده مزدی . « اوکا تابع اولانلر خلقک اشراقیمی یوقسه ضغفاسیمیدر . دیه صوردم . « آکا تبیت ایدنلر ضغفای ناس اولدیغی سویلدک . اتباع رسوله ذاتاً « اولدر . اوکا تابع اولانلر آرتیورمی یوقسه اکیلیورمی دیه صوردم . « آرتیورلر دیدک . ایمان کیفیتیه (احکامی) تمام اولنجه یه قدر هپ

کیف نسبه فیکم . قلت هو فینا ذو نسب . قال فهل قال هذا القول منکم احد قط قبله . قلت لا . قال فهل کان من آباءه من ملک . قلت لا . قال فأشراف الناس تبعوه (*) ام ضغفاؤهم . قلت ضغفاؤهم . [۱۴] قال ایزیدون ام ینقصون . قلت بل یزیدون . قال فهل یرتد احد منهم سخطةً لدینه بعد ان یدخل فیه . قلت لا . قال فهل تهمونه [۱۵] بالکذب قبل ان یقول ما قال . قلت لا . قال فهل ینقدر . قلت لا ونحن منه فی مدة لاندري ما هو فاعل فیها ولم یکننی [۱۶] کلمة ادخل فیها شیئاً غیر هذه الکلمة . قال فهل قاتلتموه . قلت نعم . قال فکیف کان قتالکم ایاه . قلت الحرب بیننا وبنه سجال ینال منا وینال منه . قال فماذا [۱۷] یا امرکم . قلت یقول اعدو الله وحده ولا تشرکوا [۱۸] به شیئاً و اترکوا ما کان یعبد آباؤکم [۱۹] و یا امرنا بالصلاة [۲۰] والصدق [۲۱] والعفاف والصلة . فقال للترجمان قل له انی سألتک [۲۲] عن نسبه فذکرت انه فیکم ذونسب وکذبتک [۲۳] الرسل تبعث فی نسب قومها . وسألتک هل قال احد منکم هذا القول قبله [۲۴] فذکرت ان لا . فقلت لو کان احد قال هذا القول قبله لقلت رجل یتأسی [۲۵] بقول قیل قبله . وسألتک هل کان فی آباءه [۲۶] من ملک فذکرت ان لا . فقلت [۲۶] لو [۲۷] کان من آباءه من ملک قلت رجل یطلب ملک ایه . وسألتک هل کنتم تهمونه بالکذب قبل ان یقول ما قال فذکرت ان لا . فقد اعرف انه لم یکن لیدر الکذب علی الناس ویکذب علی الله . وسألتک اشرف الناس تبعوه ام ضغفاؤهم فذکرت ان ضغفاؤهم تبعوه وهم اتباع الرسل . وسألتک ایزیدون ام ینقصون فذکرت انهم یزیدون وکذلك امر الایمان حتی یم . وسألتک یرتد احد سخطةً لدینه بعد ان یدخل فیه فذکرت ان لا وکذلك الایمان حین تخالط [۲۸] بشاشته القلوب . وسألتک هل ینقدر فذکرت ان لا وکذلك الرسل لا تقدر . وسألتک بما یا امرکم فذکرت انه یا امرکم ان تعبدوا

بوموال اوزره كيدر . ايجر نده آنك دينه كيرد كدن صكره بكنمه .
 منزل كدن طولاي ارتداد ايدن وارميدر . ديه صوردم . خير ديدك ايمان ده
 « موجب اولديني انشراح ؛ قلبه قار يشوب كوكله شنججه بويله اولور .
 « هيچ غدر ايدرمي ديه صوردم . خير ديدك . بيغمبر لرده بويادر غدر
 « ايتمز لر . سزه نه امر ايدور ديه صوردم . يالكز الله عبادت ايدوب
 « آكا هيچ برشيئي شريك ايمه كي سزه امر ايتديكني ، عبادت اونان دن
 « سزي نه ايتديكني ؛ كذلك نماز ، و صدقه (زكات ايله ، صدق و عفاف
 « ايله امر ايتديكني سويلدك . اكر بوديديكك طوغري ايساشو آياقلمك
 « باعديني يرلره (اودات كريم) مالك اوله جقدر . ذاتا بونبي ديشانك
 ظهور ايدجكني بيليردم . لكن سزدن اوله جغني تخمين ايتزدم . آنك
 زدينه وارهبيله جكمي بيلسم ذات شريفيله ملاقات ايجون هر در لوزحتمه
 قاتلانيردم . ياننده اوليدم (عرض خدمت ايدرك) آياق لريني بيقاردم . «
 آندن صوكره هرقل دحيه (رضى الله عنه) معرفتيله بصري اميرينه
 كوندريان (و آنك طرفندن ده قيصره ايصال ايديان) مکتوب شريف
 رسالتپناهيني ايستدى كستيرن آدم آنى هرقله ويردى اوده او قودى .
 مکتوب شريف : (بسم الله الرحمن الرحيم من محمد عبدالله ورسوله الى
 هرقل عظيم الروم سلام على من اتبع الهدى . اما بعد فاني ادعوك بدعاية
 الاسلام . اسلم تسلم يوتك الله اجر كمرتين فان توليت فان عليك اثم اليريسين
 ربا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم ان لا نعبد الا الله
 ولا نشرك به شيئاً ولا يتخذ بعضنا بعضاً ارباباً من دون الله فان
 اشهدوا بانا مسلمون .) ديه يازلمشدى كه مال عاليسى شودر . « بسم الله
 « الرحمن الرحيم . اللهم عبدى ورسولى محمد دن (صلى الله عليه وسلم) رومك
 « بيوكي هرقله . طريق رشاد وهدايتته اتباع ايدنلره سلام اولسون «
 « بعدنا سنى دعوت اسلام ايله (يعنى مسلمان اولمغه) دعوت ايدهرم
 دائرة اسلامه كير كه سلامتده قاله سك والله تعالى سكا اجر كى ايكي قات
 ويرسين . اكر قبول ايتزسهك (فقير) چفتجبلرك كنهامى سنك بوينكه در .
 ويا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم ان لا نعبد الا الله ولا نشرك به شيئاً
 ولا يتخذ بعضنا بعضاً ارباباً من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون «
 [١] -- ابو سفيان دير كه : هرقل ديه جكني ديدك دن و مکتوب شريفك
 قراننى بيتيرد كدن صكره ياننده كورواتى جو غالدى ، سسار يوكلدى .
 بزده يانندن چيقارلدق . (آرقداش لرمه يالكز قانجه) آنلره ديدم كه .
 « ابن ابى كبشه نك يعنى (رسول الله صلى الله عليه وسلم) ايشى حقيقه
 عظمت پيدا ايتمكده در . (باقسه كز آ) بنى اصفر ملكى اوندن قور قيور ،
 آرتق رسول الله صلى الله عليه وسلمك غالب كله جكنه تاجناب حق اسلام
 (وانقيادى) قلبمه ادخال ايدنجيه قدر يقينم بردوام اولدى .

[١] نامه شريفده اقتباس بيوريلان آيت كريمه صيفه امر ايله (قل يا اهل
 الكتاب) ديه ابتدا ايدر . بوتقد بوجه مال عاليسى شويله اولوش اولور : « اى »
 رسول معظم ! يهود ايله نصار ايهدى كه اى اهل كتاب كلك هم بزجه ، هم سزجه
 على التساوى مقبول اولان برحق سوز اوزرينه اتفاق ايدم . « كاك الاهدن
 باقسه سنه عبادت ايتيم و آكا هيچ برشيئي شريك ايدنجيه ، اللهم براقوب ده
 بر برضى رب اتخاذا ايتيم . آلديرمازلر سه آنلره « اويله ايسه شاهد اولك
 بز مسلمز » ديكر اه والله اعلم .

الله وحده [٢٩] ولا تشركوا به شيئاً وينها كم عن عبادة
 الاوثان ويا امركم بالصلاة والصدق والعفاف . فان كان ما تقول
 حقاً فسيملك موضع قدمي هاتين . [٣٠] وقد كنت اعلم
 انه خارج [٣١] لم اكن اظن انه منكم . فلو [٣٢] اعلم انى
 اخلص اليه لتجشمت اقاءه . ولو كنت عنده لغسلت عن
 قدمه [٣٣] ثم دعا بكتاب رسول الله صلى الله عليه وسلم
 الذى بعث به دحية [٣٤] الى عظيم بصرى فدفعه الى هرقل
 فقرأه فاذا فيه بسم الله الرحمن الرحيم من محمد عبدالله ورسوله
 الى هرقل عظيم الروم . سلام على من اتبع الهدى . اما بعد
 فاني ادعوك بدعاية الاسلام [٣٥] اسلم تسلم [٣٦] يوتك الله اجر ك
 مرتين . فان توليت فان عليك اثم اليريسين [٣٧] . ويا اهل
 الكتاب [٣٨] تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم ان لا نعبد الا الله
 ولا نشرك به شيئاً ولا يتخذ بعضنا بعضاً ارباباً من دون الله فان
 تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون . قال قال [٣٩] ابوسفيان
 فلما قال ما قال وفرغ من قراءة الكتاب كثر عنده الصخب وار
 تفعت الاصوات واخرجنا . فقلت لاصحابى [٤٠] لقد امر امر ابن
 ابى كبشه انه يخافه ملك بنى الاصفر . فازلت موقناً انه سيظهر
 حتى ادخل الله على الاسلام .

وكان ابن الناطور صاحب ايلياء وهرقل اسقف [٤١] على
 نصارى الشام يحدث ان هرقل حين قدم ايلياء اصبح خبيث النفس
 فقال له [٤٢] بعض بطارقه قد استنكرنا هيئتك قال ابن الناطور
 [٤٣] * وكان هرقل حزاء ينظر في النجوم فقال لهم حين سألوه
 انى رايت الليلة حين نظرت في النجوم ان ملك [٤٤] الختان قد ظهر
 فمن يختن من هذه الامة . [٤٥] قالوا ليس يختن الا اليهود فلا
 يهمنك شأنهم واكتب الى مدائن ملكك فيقتلوا من فيهم من
 اليهود . فبينما هم هاهنا على امرهم اتى هرقل برجل ارسل به ملك
 غسان يخبر عن خبر رسول الله صلى الله عليه وسلم . فلما
 استخبره هرقل قال اذهبوا فانظروا المختن هو ام لا . فنظروا
 اليه فحدثوه انه مختن . وسأله عن العرب فقال هم يختنون

ایلیاء یعنی بیت المقدس صاحبی و هرقلک دوستی اولوب شام نصاراسنه ایسقوپوس تعیین ایدیلن ابن الناطورده هرقلدن بختله دیردی که: بیت المقدسه کلدیکی زمان (کونک برنده) یک زیاده غمناک کوردندی. امراسندن بعضری اوکا «سنگ حانی بشقه دورلو کور یوروز» دیدیلر۔ ابن اننا۔ طور دیرکه هرقل نجومه باقار کهانته آشنا کیمسه ایدی۔ بوسؤالله معروض قالنجه آنلره: «بوکیجه نجومه باقدیغمده ختان ملکینی ظهور ایتش کوردم بوامت ایچنده سنت اولانلر کیملردر؟ دیه سوردی. «یهوددن بشقه سنت اولان یوقدر، آنلردن صاقین اندیشه ایتمه. داخل فلمروک اولان شهرلره یاز اوراده کی» یهودیاری قتل ایتسولر» دیدیلر دیرکن هرقلک حضورینه رسول الله صلی الله علیه وسلم، دائر ایصال خبره مأمور اولهرق غسان ملکي طرفندن کوندرلش بر آدم کتیردیلر. هرقل او آدمدن حوادث آنجه: «کیدک ده بو آدم سنلیمیدر دگیلدر؟ باقک» دیدی. باقدیلر وسنتلی اولدیغنی بیلدیردیلر. سوکره کلن آدمدن قوم عرب (سنلیمیدر) دیه سوردی. «سنت اولورلر» جوابی آلدی. بونک اوزرینه هرقل «بوامتک ملکي ایشته ظهور ایتشدر.» دیدی. آندن سوکره هرقل رومیه ده (یعنی روماده) علمجه کندی نظیری اولان بر دوستنه بر مکتوب یازوب، حمصه کیتدی. حمصدن آیرلندن اودوستندن حضرت نبی صلی الله علیه وسلمک ظهور ایتدیکی وذات شریفنک نبی اولدیغنی حقنده کی رأینته موافق بر مکتوب کلدی. متعاقباً هرقل حمصده کائن برتصرینه عظامای رومی دعوت ایدهرک قاپولرک قایانسنی امر ایتدی. سوکره یوکسک بریره چیقوب: «ای روم جماعتی بوذاته بیعت ایدوب ده فلاح ورشده نائل اولمینی و ملککیزک پایدار اولسنی ایستزمی سکز؟ دیه خطاب ایتدی. (جماعتی) یابان اشکری قدر سرعتله قاپولره طوغری قاچیشدیلسه ده قاپولری قاپانمش بولدیلر. هرقل بودرجه نفر تارینی کوروب ایماندن مایوس اولنجه «بونلری کری چوریک دیه امر ایتدی. و (آنلره دونوب): «دینسکی سوزلرمی دینکزه اولان شدت تمسککیزی اوکرنمک ایچون سولدم، (بونلری ایسه کوزماه کوردم) دیدی. بوسوز اوزرینه (اوراده کیلر) رضالرینی ممنونیتلرینی بیان ایله کندوسنه (تمظیماً) سجده ایتدیلر. هرقل (نایمانی) حقنده کی صوک خبرده بوندن عبارتدر.

احمد نعیم

۴۰ دیکر نسخه ده (لاصحابی حین اخرجنا) ! برروایتده ده (لاصحابی حین خلوت بهم) [۴۱] برروایتده [اسقفا] دیکرنده ده فانک تشدیدیلر [اسقفا] [۴۲] بر نسخه ده [فقال بعض] [***] طاء معجمه ایله [ابن الناطور] ده سرویدر. (۴۳) دیکر نسخه ده [فی النجوم ملک الحنان] [۴۴] دیکر روایتده ده [ملک الحنان] [۴۵] دیکر روایتده (فیناهم) (۴۶) دیکر روایتده [مختنون] [۴۷] دیکر روایتده بالرومية [۴۸] دیکر روایتده وکان هرقل نظیره ۴۹ دیکر روایتده فاذن ۵۰ بر نسخه ده فایهوا، بر روایتده نایع دیکرنده ده فتابعوا، دیکرنده ده فنتبع ۵۱ دیکر نسخه ده هذا النبي برروایتده ده لهذا النبي دیکر روایتده ۵۲ ویئس.

[۴۶] فقال هرقل هذا ملك هذه الامة قد ظهر. ثم كتب هرقل الى صاحب له برومية [۴۷] وكان نظيره [۴۸] في العلم. وسار هرقل الى حمص فلم يرم حمص حتى اتاه كتاب من صاحبه يوافق رأي هرقل على خروج النبي صلى الله عليه وسلم وانه نبي. فاذن [۴۹] هرقل لعظماء الروم في دسكرة له بمحمص. ثم امر بابوابها فغلقت ثم اطلع فقال يا معشر الروم هل لكم في الفلاح والرشد وان يثبت ملككم فتابعوا [۵۰] هذا الرجل [۵۱] فحاصوا حيصة حمر الوحش الى الابواب فوجدوها قد غلقت. فلما رأى هرقل نفرتهم وائس [۵۲] من الايمان قال ردوهم على. وقال اني قلت مقالتي آنفـاً اخترت بها شدتكم على دينكم فقد رأيت. فسجدوا له ورضوا عنه. فكان ذلك آخر شأن هرقل.

[۱] بر نسخه ده كوره (وكانوا). [۲] همزه سز اولهرق (بالشام) ده اوقوعشدر. [۳] برروایتده (ابا سفیان ابن حرب) [۴] دیکر نسخه لرده (فدعاهم في مجلسه) [۵] دیکر نسخه ده (ودعا ترجمانه) دیکر روایتده ده (ودعا ترجمانه) [۷] دیکر روایتده (الذي خرج بارض العرب) [۸] دیکر روایتده (بدعی) [۹] دیکر نسخه لرده يالكز (قال) [۱۰] دیکر روایتده يالكز (قلت) [۱۱] دیکر نسخه ده (انا اقربهم نسبا)، دیکر روایتده ده (انا اقربهم به نسبا) [۱۲] دیکر نسخه لرده (قال فولله) (۱۳) دیکر روایتده (لكذبت عليه) [۱۳] * [برروایتده (تبعونه)، دیکر روایتده (ابتغاه اشرف الناس) [۱۴] دیکر نسخه ده (بل ضعفاؤهم)، دیکر روایتده ده (تبعه منا الضعفاء والمساكين والاحداث واما ذوالانساب والشراف فاتبعه منهم احد) عبارته سیله وارد اولمشدر. [۱۵] دیکر نسخه ده (کتیم تهمونه) [۱۶] دیکر نسخه ده (قال ولم نكفر) [۱۷] برروایتده (بمادا) دیکرنده ده (ماذا). [۱۸] دیکر روایتده (اعبدوا الله لا تشركوا) [۱۹] دیکر نسخه ده (واتركوا ما يقول آباؤكم) [۲۰] دیکر روایتده (بالصلاة والزكاة) [۲۱] دیکر روایتده (بالصلاة والصدقة) دیکرنده ده (والصدق والصدقة) [۲۲] دیکر نسخه ده (قل له سألتك) [۲۳] دیکر روایتده (فكذلك) [۲۴] دیکر روایتده يالكز (هذا القول) [۲۵] دیکر روایتده (بأنسى) [۲۶] دیکر روایتده (من آياته) (۲۶) دیکر روایتده يالكز (قلت) [۲۷] دیکر روایتده (فلو) (۲۸) دیکر روایتده (اذا خالط) [۲۹] دیکر نسخه ده يالكز (ان تعبدوا الله ولا تشركوا) [۳۰] دیکر روایتده (حقاً فانه نبي) (۳۱) دیکر نسخه لرده (ولم اكن) [۳۲] دیکر نسخه ده (بلواني اعلم اني) ۳۳ دیکر روایتده (قدميه) دیکرنده (اغسلت قدميه) دیکرنده ایسه (لوعلمت انه هولشيت اليه حتى اقبل رأسه واغسل قدميه) [۳۴] برروایتده (مع حجة) درکه (بدح) نك فاعلى ذات اقدس رسالتپنا. هی به راجع اولور. (۳۵) دیکر روایتده (بداعية الاسلام) (۳۶) دیکر روایتده (اسلم وسلم واسلم يؤنك) [۳۷] برروایتده [اریسین]، دیکرنده [بریسین] بر دیکرنده ده [اریسین] [۳۸] دیکر روایتده واوز اولهرق (يا اهل الكتاب) [۳۹] دیکر نسخه ده يالكز برکره (قال) وارد اولمشدر که صحته اقربدر.